

مصادیق و مراتب

حقوق در اسلام

کبری جاوید

جاوید، کبری، ۱۳۴۸ -
مصادیق و مراتب حقوق در اسلام / کبری جاوید.
قم: حوزه علمیه قم، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران، مرکز
نشر هاجر، ۱۳۹۳.

ص: ۱۸۳

مسلسل: ۶۶۴

۹۷۸-۶۰۰-۶۸۱۷-۸۹-۷

قیما

کتابنامه: ص: [۱۷۹] - ۱۸۳: همچنین به صورت زیرنویس.

حقوق مدنی (فقه)

حوزه علمیه قم، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران، مرکز
نشر هاجر

۱۳۹۳ ح ۷۴ ج ۲ / ۹۸/۱۸۶ BP

۳/۲۹۷

۳۶۵۹۹۳

مرکز نشر هاجر
ناشر / مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران

مصادیق و مراتب حقوق در اسلام

نویسنده: کبری جاوید

ناشر: مرکز نشر هاجر (وابسته به مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران)

تهیه و تنظیم: معاونت پژوهش / مدیریت پشتیبانی

ویراستار: مرتضی کرامتی

چاپ و صحافی: نگارش

نوبت چاپ: اول / بهار ۹۴

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۶۶/۰۰۰ ریال

تعداد صفحه و قطع: ۱۸۳ صفحه / رقعی

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۸۱۷-۸۹-۷

قم، بلوار معلم، مجتمع ناشران، واحد ۱۱۴

۳۰۰۰۲۱۴۴۴۰ - ۰۲۵ ۳۲۱۴۴۴۰۰

Hajar.whc.ir

Hajar@whc.ir

فهرست مطالب

۱۳		سخن ناشر
۱۵		بر آستان قرآن
۱۹		مقدمه

فصل اول: کلیات

۲۳		الف) تبیین موضوع حق الناس
۲۳		ب) کتاب و سنت در تشخیص حق از باطل
۲۵		ج) مفهوم شناسی
۲۵		تعریف حقوق
۲۶		حق در اصطلاح
۲۷		کاربرد حق در قرآن
۲۷		حق از دیدگاه روایات

فصل دوم: حق در قرآن و سنت

۳۱		حق الناس چیست؟
۳۱		نکته‌هایی پیرامون حق الناس
۳۳		حق از دیدگاه قرآن

۳۴	حق از دیدگاه روایات
۳۵	سیره معصومان علیهم السلام در زمینه حقوق مردم
۳۶	سیره علما در مورد حق الناس
۳۶	۱. امام خمینی رحمته الله و رعایت حقوق مردم
۳۷	۲. شیخ مرتضی انصاری رحمته الله و حق الناس
۳۸	۳. مقدس اودیلی رحمته الله و حق الناس

فصل سوم: اقسام حقوق در قرآن و سنت

۴۱	الف) حقوق نسبی
۴۱	یک. حقوق والدین از نظر قرآن
۴۲	دو. حقوق والدین از دیدگاه روایات
۴۴	الگوهای قرآنی
۴۵	احترام به پدر و مادر و اطاعت از آنها
۴۸	بی مرزی حقوق والدین
۴۸	مراتب احترام و خدمت به والدین
۵۰	خدمت به والدین، رمز خوشبختی
۵۱	عدم امکان جبران زحمات مادر
۵۲	تشریح هشتاد حق والدین
۵۶	چهل حق بعد از وفات والدین
۵۹	نماز و دعا برای پدر و مادر
۵۹	اثرات احسان به والدین
۶۲	عاق والدین در روایات حکیمانه

۶۵	بی‌احترامی به مادر و نفرین او.....
۶۷	از نفرین پدر زمین او را فرو برد.....
۶۸	وسعت رزق در اطاعت از پدر و مادر.....
۷۰	آزردن پدر و کیفر آن.....
۷۱	فتاوی‌ای فقهی در مورد حقوق والدین.....
۷۳	دو. حقوق کودکان.....
۷۳	۱. حق نامگذاری برای کودکان.....
۷۵	۲. حق تابعیت.....
۷۵	۳. رشد شخصیت کودک.....
۷۶	۴. تعلیم و تربیت، مبنای یک «حق» و یک «تکلیف».....
۷۷	جبران حقارت فرزند.....
۷۸	مسرور کردن کودکان.....
۸۰	موارد دیگر از حقوق فرزندان.....
۸۰	۱. تکریم مادر.....
۸۱	۲. تهیه رزق حلال.....
۸۱	۳. دعا برای نیک بختی کودک.....
۸۱	۴. پرورش عشق اهل بیت علیهم‌السلام
۸۲	۵. آشنا کردن فرزندان با نماز.....
۸۳	۶. مهربانی با فرزندان.....
۸۳	مراحل اجرای حق تربیت اولاد.....
۸۳	۱. تلقین اخلاق و ارزش‌ها با رفتار خود.....

۸۴	۲. واکسینه کردن فرزندان از نظر روحی
۸۶	(ب) حقوق سببی، حق همسر
۸۶	یک حق الزامی زن بر شوهر
۹۱	حقوق و تکالیف ناشی از ازدواج
۹۱	۱. حق و تکلیف ویژه نسبت به مهریه
۹۱	۲. حق و تکلیف نسبت به تمکین
۹۳	۳. حضانت اطفال
۹۳	دو. حقوق وجوبی مرد بر زن
۹۶	آزار نرساندن به همسر
۹۷	(ج) حقوق دیگران
۹۷	۱. حقوق مردم
۱۰۰	حق الناس وظیفه بزرگی برگردن مردم و مسئولین
۱۰۲	نمونه‌هایی دیگر از حق الناس
۱۰۴	تضییع وقت دیگران
۱۰۴	تقلب در امتحان
۱۰۵	۲. حقوق مومنین
۱۱۰	۳. حقوق همسایگان
۱۱۱	۴. حقوق دوست
۱۱۳	۵. حقوق مهمان
۱۱۴	۶. حقوق خویشاوندان
۱۱۵	۷. حقوق معلم

۱۱۶	۸ حقوق دانش آموز از نظر امام سجاد علیه السلام
-----	--

فصل چهارم: مصادیق حقوق

۱۱۹	الف) حقوق و مسائل عرضی و آبرویی
۱۱۹	۱. تهمت
۱۲۰	۲. غیبت
۱۲۲	کفاره غیبت
۱۲۴	۳. ریختن آب روی مؤمن
۱۲۵	۴. افشاگری
۱۲۵	ب) حقوق مالی
۱۲۶	قرض
۱۲۷	قرض ربوی
۱۲۸	رد مظالم
۱۳۰	سرقت های پنهانی
۱۳۰	۱. نپرداختن قرض
۱۳۱	۲. غش در معامله
۱۳۳	۳. کم کاری
۱۳۳	بخشش
۱۳۴	پرداخت بدهی میت
۱۳۵	اختلاف بر سر کرایه
۱۳۵	پوشیدن دمپایی دیگران
۱۳۵	خسارت

۱۳۶	چک بی محل
۱۳۶	حق الناس از نظر فقهی
۱۳۶	زکات
۱۳۸	خمس
۱۴۱	ج) حقوق خونی
۱۴۱	یک. قصاص
۱۴۲	تبدیل حق قصاص به دیه
۱۴۴	دو. دیه
۱۴۴	موارد ثبوت دیه

فصل: پنجم: آثار و پیامدهای زیانبار حبس حقوق

۱۴۷	آثار زیانبار حق الناس
۱۴۸	الف) آثار دنیوی پیامدهای حبس حقوق مردم
۱۴۸	۱. محرومیت از برکت رزق
۱۴۸	۲. از بین رفتن لذت عبادت
۱۴۸	۳. مانع اجابت دعا
۱۴۹	۴. عدم لیاقت ورود به خانه‌ی خدا
۱۵۰	ب) آثار اخروی پیامدهای حبس حقوق مردم
۱۵۰	۱. عذاب قبر
۱۵۰	۲. گرفتاری در عالم برزخ
۱۵۱	۳. خوردن آتش دوزخ
۱۵۱	۴. عذاب قیامت

۵. محرومیت از بهشت ۱۵۳
۶. سختترین مشکل قیامت ۱۵۳

فصل ششم: راه‌های جبران حقوق در اسلام

۱. راه توبه حق الناس ۱۶۱
۲. حلالیت ۱۶۳
- معصومان و طلب حلالیت ۱۶۵
- سوالات مربوط به اموال گمشده و مجهول المالک ۱۶۷
۳. عفو و گذشت ۱۶۹
- دو نمونه از عفو و گذشت امام خمینی ۱۷۲
- جمع بندی ۱۷۵
- دعای پایانی ۱۷۷
- کتاب نامه ۱۷۹

سخن ناشر

﴿أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا﴾
(نساء، ۸۲)

«چرا در معانی قرآن تدبر نمی کنند؟ در حالی که اگر این قرآن، از طرف غیر خدا بود قطعاً اختلاف های بسیاری در قرآن می یافتند.»

فرمان تدبر در قرآن برای همه ی زمان ها و مکان ها جاری است. باید بر بی کرانگی و دریای عمیق آن غور کرد و گوهرهای درخشان آن را فرا دید مخاطبان قرار داد.

نشر هاجر افتخار دارد در راستای نهادهای فرهنگی قرآنی پیشگام بوده و این بار نیز در صدد عطر افشانی معارف قرآنی، به فضای جامعه اسلامی می باشد. این انتشارات، پیام امام راحل را چراغ راه خود ساخته است. آنجا که حضرت امام از اینکه تمام عمر خود را در راه قرآن صرف نکرده، تأسف می خورد و به حوزه ها و دانشگاه ها سفارش می کند که قرآن و ابعاد گوناگون آن را در همه ی رشته ها، مقصد اعلی قرار دهند تا مبدا در آخر عمر بر ایام جوانی تأسف بخورند. (صحیفه نور، ج ۲۰، ص ۲۰)

در راستای تحقق این مهم، ناشر با مدیریت راهبردی و آراسته سازی آثار خواهران قرآن پژوه، سعی دارد تا این نگاشته ها را به سامان رسانیده و به تدریج تحفه ی قرآن جویان نماید. بی تردید در این راه، توشه ای ثمین تر از توفیق الهی، توجه اهل بیت علیهم السلام و دعای خیر همراهان، راهگشای امور نخواهد بود.

أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ

مرکز نشر هاجر